

Beden E?itimi S?n?flar?nda Ö?renme ve Performans Yönelimi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Beden E?itimi S?n?flar?nda Ö?renme ve Performans Yönelimi Ölçe?i*.
Turkish Psychological Scales. Retrieved from
<https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17412>

Özet

Beden E?itimi S?n?flar?nda Ö?renme ve Performans Yönelimi Ölçe?i, ö?rencilerin beden e?itimi derslerindeki motivasyonel yönelimlerini ölçmek amacıyla uyarlanm?? bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, ö?rencilerin ba?ar?ya yönelik yakla??maların?, özellikle **ö?renme hedefleri** (göreve yönelik) ve **performans hedefleri** (ego veya sonuca yönelik) arasındaki ayr?m? incelemektedir. Türkiye uyarlamas?, Da?dan ve arkadaşlar? tarafından 2007 yılında yapılm?? olup, Türk ö?renciler üzerindeki geçerlik ve güvenirlik kan?tların? ara?t?rm??tır.

Anahtar Kelimeler

Ö?renme Yönelimi, Performans Yönelimi, Beden E?itimi, Motivasyon, Psikometrik Ölçek, Hedef Teorisi.

Yazarlar

E. N. Da?dan, H. Çamlıyer, H. Çamlıyer, Z. Kazak-Çetinkalp.

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, ö?rencilerin **beden e?itimi** ortamında gösterdikleri ba?ar? yönelimlerini ve motivasyonel hedeflerini belirlemektir. Ölçek, ö?rencilerin bir aktiviteye yakla??ırken sürece mi (ö?renme/görev) yoksa sonuca ve sosyal kar??la?t?rmaya mı (performans/ego) odakland??ın? tespit etmeye yardımcı olur.

Ölçek, özellikle spor psikolojisi ve e?itim bilimleri alanlarında, ö?renci motivasyonunun akademik ba?ar? ve fiziksel aktivite katılım? üzerindeki etkilerini anlamak için bir tan? araç olarak kullanılmaktadır. Elde edilen veriler, e?itimcilerin ö?rencilerin içsel çaba ve katılım düzeylerini artıracak daha etkili öğretim ve motivasyon stratejileri geliştirmesine olanak tan?ır.

Yapı

Ölçek, psikolojideki temel motivasyon teorilerinden biri olan **Ba?ar? Hedefi Teorisi** (Achievement Goal Theory) üzerine kuruludur. Bu teoriye göre, bireylerin ba?ar?yı tanımlama biçimleri ve ba?ar?ya ulaşma hedefleri iki ana boyutta incelenir: Görev Yönelimi (Ö?renme Yönelimi) ve Ego Yönelimi (Performans Yönelimi).

Ö?renme Yönelimi (Task Orientation), bireyin kendi gelişimine, yetkinliğini arttırmaya ve görevi ustalıkla tamamlamaya odaklanmasını ifade eder. Bu yönetime sahip ö?renciler, hata yapmaktan korkmaz ve ö?renme sürecini ödüllendirici bulurlar. **Performans Yönelimi** (Ego Orientation) ise bireyin yetkinliğini başarıyla karşılaştırarak, üstünlük kurarak ve olumlu sosyal yargılar alarak

kan?tlama çabas?n? gösterir. Beden e?itimi derslerinde bu yönelimlerin ölçülmesi, ö?rencinin derse kat?l?m kalitesini ve psikolojik ihtiyaçlar?n? anlamak için temel bir mekanizma sunar.

Geçerlik

Beden E?itimi S?n?flar?nda Ö?renme ve Performans Yönelimi Ölçe?i'nin Türk kültürüne uyarlanmas? s?ras?nda **geçerlik** çal??malar? Da?dan ve arkadaşlar? tarafından 2007 y?l?nda yürütülmü?tür. Bu çal??malar, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? psikolojik yapıyı ölçtü?ünü kan?tlamay? hedefler. Yap? geçerli?i kan?tlar?, genellikle faktör analizi teknikleri kullan?larak elde edilir.

Uyarlama çal??mas?nda, orijinal ölçe?in teorik yapı?nın (ö?renme ve performans alt boyutlar?) Türkçe formda da korundu?unu gösteren **do?rulay?c? faktör analizi** sonuçlar? rapor edilmi?tir. Ayrıca, uzman görüşleri alınarak çeviri ve kültürel uygunluk aç?s?ndan **içerik geçerli?i** sağlanm??tır. Detaylı geçerlik katsayılar? ve model uyum indeksleri, referans olarak belirtilen makalede mevcuttur.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik (tutarlılık) çal??malar?, Türk örneklemi üzerinde gerçekleştirilmi?tir. Güvenirlik kan?tlar?, ölçe?in farklı zamanlarda veya farklı maddelerle tutarlı sonuçlar üretme yetene?ini gösterir. Bu bağlamda, ölçe?in iç tutarlılı??? **Cronbach Alfa** katsayı? kullan?larak hesaplanm??tır.

Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in alt boyutlar?nın kabul edilebilir düzeyde güvenilirlik değerlerine sahip oldu?u (genellikle 0.70 ve üzeri) rapor edilmi?tir. Bu, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda yüksek bir uyum sergiledi?i anlamına gelir. Ölçe?in zaman içindeki istikrar?n? değerlendirmek için ise **test-tekrar test güvenirli?i** yöntemine başvurulabilir.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas?nın temel amaçlarından biri olan **faktör analizi**, ölçe?in çok boyutlu yapı?nın doğrulamak için kullan?lm??tır. Bu analiz, ölçekteki maddelerin teorik olarak beklenildi?i gibi iki farklı faktör (Ö?renme Yönelimi ve Performans Yönelimi) altında topland???n? göstermi?tir. Yapılan **Faktör Analizi**, ölçe?in Türk kültüründe de orijinal yapı?na uygun olarak kullan?labilece?ini teyit etmi?tir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Genellikle 5 veya 7 noktal?)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Ö?renciler

Age Group: Genellikle ergenlik dönemi ve sonrası (Ortaokul ve lise ö?rencileri)

Population Details: Türkiye'deki beden e?itimi derslerine kat?lan ö?renciler örnekleminde geçerlik ve güvenilirlik çal??mas? yap?lm??t?r.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale). Kat?lı?mc?lar, beden e?itimi derslerindeki motivasyonel durumlar?na yönelik ifadeleri de?erlendirirler.

Anahtar Kelimeler

Ego Yönelimi, Görev Yönelimi, Spor Psikolojisi, Ölçek Uyarlama, Cronbach Alfa, Ba?ar? Hedefleri.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Mevcut De?il

Affiliation Email addresses: Mevcut De?il

Correspondence Address: Kaynak makalede belirtilmi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in Türkçe uyarlama ve geçerlik/güvenirlik çal??mas? **2007** y?l?nda tamamlanm??t?r. Ölçe?in akademik veya ticari kullan?m? için orijinal geli?tiricilerin ve uyarlama çal??mas?n? yapan yazarlar?n (Da?dan et al., 2007) izinlerinin alınmas? önerilir.

Kaynaklar

Da?dan, E. N., Çaml?yer, H., Çaml?yer, H. ve Kazak-Çetinkalp, Z. (2007). Beden E?itimi S?n?flar?nda Ö?renme ve Performans Yönelimi Ölçe?i'nin Türk ö?renciler için geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?. *Gazi Beden E?itimi Ve Spor Bilimleri Dergisi*, 12(2), 3-10.

Makalenin orijinal Dergipark ba?lant?s?: dergipark.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF döküman? burada mevcuttur: [beden-egitimi-siniflarinda-ogrenme-ve-performans-yoneli-mi-olcegi-toad.pdf](#)

Beden E?itimi S?n?flar?nda Ö?renme ve Performans Yönelimi Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte bulunmamaktadır. Maddelerin tam listesi ve derecelendirme format? için Da?dan ve arkadaşlar?n?n 2007 tarihli uyarlama çal??mas?na ba?vurulmalıdır.

ARABPSYCHOLOGY.COM